

Марчело Мастрояни „Спомням си, да, аз си спомням“

Спомням си едно голямо дърво мушмула.

Спомням си удивлението и очарованието, с които наблюдавах от „Парк Авеню“ небостъргачите на Ню Йорк при залез-слънце.

Спомням си алуминиевото тиганче с липсваща дръжка. Майка ми ни пържеше яйца.

Спомням си гласа на Рабаляти, излизащ от грамофонната плоча и пеещ: „И тик и так – какво ли бие: това часовникът е на сърцето“.

Спомням си Кларк Гейбъл много млад, в гръб, облечен в черно и бяло, а после се обръща и се усмихва – така. Един неустойчиво привлекателен нехранимайко. Кой ли филм беше? Може би *Това се случи една нощ*?

Спомням си дърводелската работилница на дядо ми и баща ми. Дядо поправя стол. Спомням си мириса на дърво, мириса на дърво!

Спомням си униформите на германците. Спомням си евакуираните.

Спомням си, веднъж сънувах, че живея в дирижабъл. Или беше космически кораб?

Спомням си Х. Г. Уелс, Сименон, Рей Бредбъри.

Спомням си цветните илюстрации на „Кориере дела доменика“. Също и „Флаш Гордън“.

Спомням си, че Фелини ми казваше Снапорац.

Спомням си първия ми ученически лагер.

Спомням си Чехов: и по-точно капитан Сольоний, който в „Три сестри“ прави „Кът, кът, кът“.

Спомням си първия път, когато видях планините и снега, както и вълнението, което изпитах.

Спомням си музиката на „Stardust“. Беше преди войната. Танцувах с едно момиче, облечено с рокля на цветя.

Спомням си конете от старата реклама на бирата „Перони“.

Спомням си отлично вкуса и мириса на супата от нахут. И си спомням, че в нощта на Рождество играехме на томбола.

Спомням си ужасяващия грохот на „Liberators“, американските самолети от първата бомбардировка на Рим.

Спомням си елегантната лекота на Фред Астер.

Спомням си, когато в забавен кадър човек стъпи за пръв път на Луната. Но къде ли се намирах?

Спомням си, че видях първия си филм в Торино: *Бен Хур*, с Рамон Новаро. Бях шестгодишен.

Спомням си Париж по времето, когато се роди дъщеря ми Киара.

Спомням си оризовите супли. Но да ги купуваш всеки ден беше трудничко. Струваха четирийсет стотинки.

Спомням си първата ми мъжка шапка, беше модел „Саратога“.

Спомням си смешките на Шарло.

Спомням си за моя брат Руджеро.

Спомням си, че Цицерон е роден през 106 година преди Христа, 2122 години преди мен: но пък на две крачки от моя дом в Арпино. Дядо ми се гордееше: „*Vitam regit fortuna, non sapientia*“, казваше ми, цитирайки нашия съгражданин. После въздъхваше: „Е да, съдбата управлява живота, не мъдростта“.

Спомням си една лятна вечер с мирис на дъжд.

Спомням си приключенията на Одисей: „Музо, запей ми за този герой многоопитен...“.

Спомням си Касиус Клей (наречен „Езикът“) в Ню Йорк срещу Фрейзър.

Спомням си красивата побеляла глава на архитект Ридолфи, професора ми по архитектурно проектиране.

Спомням си първите рисунки на дъщеря ми Барбара.

Спомням си моя проект да повдигна Тибър, прокарвайки път отдолу.

Спомням си Грета Гарбо, която ми гледа обувките, а после ми казва: „*Italian shoes?*“.

Спомням си първата ми изпушена цигара. Беше напълнена със свила от царевични кочани.

Спомням си ръцете на чичо ми Умберто: ръце силни като клещи, ръце на скулптор.

Спомням си тишината, която обгръщаше ресторанта „*Chez Maxim's*“, когато Гари Купър се появяваше в бял смокинг.

Спомням си една малка гаричка и шума от влаковете. Спомням си касиерката от бара на гаричката. От касата се чуваше: „Длин-длин! Длин-длин!“ „Консумация!“

Спомням си Мерилин Монро.

Спомням си, че първият автомобил мое притежание беше един „Тополино Джардинета“.

Не знам защо си спомням тези глупави стихчета: „О, колко хубави дъщери, Мадам Дорè, о, колко хубави дъщери“.

Спомням си светулките, които вече изчезнаха.

Спомням си снега на Червения площад в Москва.

Спомням си един сън, в който някой ми казва да нося със себе си спомените от бащината ми къща.
Спомням си едно пътуване с влак по време на войната: влакът влиза в тунел, настъпва пълен мрак и тогава, без да каже дума, една непозната ме целува по устните.

Спомням си за кюрдите, струпани като в библейско преселение; спомням си, че не трябва да забравям насилието в толкова абсурдно жестоки картини.

Спомням си също и усещането за тишина и светлина, надвиснали върху Йерусалим като мистична мараня.

Спомням си копнежа да видя докъде ще стигне този свят, какво ще се случи в 2000 година, а аз да бъда свидетел и да си спомням всичко като някой стар слон, да, защото – спомням си – винаги съм бил любопитен, толкова любопитен!

И после си спомням, когато ходехме на лов за гущери – моята прашка!

Спомням си първата ми любовна нощ.

Спомням си, да, аз си спомням